T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI

ADLİ VE İDARİ SORUŞTURMALAR KILAVUZU

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN /KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DÖKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

YÜKSEKÖĞRETİM ÜST KURULUŞLARI İLE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPANLAR HAKKINDA DİSİPLİN VE CEZA SORUŞTURMALARINI DÜZENLEYEN MEVZUAT

a) Disiplin soruşturmalarına ilişkin işlemler;

Söz konusu işlemler yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeli hakkında **17.04.2020 tarihine kadar**; 09.12.2016 tarih, 29913 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6764 sayılı "Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un 26.- 34. Maddeleri arasında yapılan düzenleme uyarınca **2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Disiplin ve Ceza İşleri" Bölümünün Genel Esaslar başlıklı 53. Maddesi** hükümlerine göre yürütülmektedir**.**

Ancak 17.04.2020 tarih, 31102 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7243 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 7. – 8. ve 9. Maddeleri ile yapılan değişiklikler sonucunda;

a) Verilecek disiplin cezaları yönünden getirilen ayrım:

aa) "Öğretim elemanları" hakkında, **2547 sayılı Kanunun 53. Maddesi** (b) fıkrasında belirtilen disiplin cezaları uygulanabilecek iken,

ab) "Memurlar" hakkında **657 sayılı Devlet Memurları Kanununun** "Disiplin" başlığı altında ki **125. Maddede** belirtilen disiplin cezaları uygulanabilecektir.

b) Disiplin işlemlerinin yürütülmesi yönünden getirilen uygulama:

ba) 4857 sayılı İş Kanununa kapsamında **"İşçi"** kadrosunda bulunanlar, Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinde getirilen düzenlemelere tabi tutulmuştur.

bb) Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 4. Maddesi B fıkrası uyarınca **"Sözleşmeli Personel"** Statüsünde çalışanlar ilgili fıkranın son bendinde belirtilen; *"Sözleşmeli personelin görevden uzaklaştırılması ile disipline aykırı fiil ve hâllerin gerçekleşmesi durumunda bu personele verilmesi gereken disiplin cezaları, disiplin cezası vermeye yetkili merciler ve disiplin kurulları ile disipline dair diğer hususlar hakkında Devlet memurlarının tabi olduğu hükümler uygulanır. Ancak, kademe ilerlemesinin durdurulması ve üstü ceza verilmesini gerektiren fiil ve hâllerde disiplin kurulunun kararı alınarak sözleşmeli personelin görevine atamaya yetkili amirin onayı ile son verilir."* Hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

- *7243 sayılı Kanunun, verilecek disiplin cezaları yönünden getirdiği ayrım uyarınca; öğretim elemanları ile memurların birlikte işledikleri disiplin suçu nedeniyle yürütülen*

soruşturmalar sonucunda teklif edilecek disiplin cezalarının ilgililerin tabi olduğu mevzuat dayanak gösterilerek önerilmesi gerekmektedir.

b) Ceza Soruşturmalarına ilişkin işlemler;

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin; görevleri sırasında ve görevlerinin ifası nedeniyle işledikleri; TCK uyarınca suç sayılan fiillerinden dolayı yargılanabilmeleri, yetkili kılınmış mercilerin izinlerine tabidir. Bu mercilerin tespiti ve izlenecek usulü belirleyen **4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun**'un 2. maddesi uyarınca; "Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olan kişilere" bir istisna getirilmiş ve bu kişiler hakkında, tabi oldukları kanunların uygulanacağına hükmedilmiştir.

2547 Sayılı Kanunun 53/c maddesi;

ba) Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri,

bb) Yükseköğretim kurumları yöneticileri,

bc) Kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanları ve

bd) Bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurları açısından **"özel soruşturma ve kovuşturma usulleri"** içeren bir kanun maddesidir. Dolayısıyla yukarıda belirtilen istisna gereğince ilgili kişiler hakkında ki ceza soruşturmalarının yürütülmesinde 2547 Sayılı Kanunun 53/c maddesi uygulanır.

Ayrıca; **53/c maddesinin (6).bendi** uyarınca, 19.04.1990 tarih, **3628 sayılı** Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele **Kanunu kapsamına giren suçlar** konusunda; Yükseköğretim Kurulu Başkanı, rektörler, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında yürütülecek ceza kovuşturmasında **(c) fıkrasında** belirtilen usul uygulanır.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA

DİSİPLİN SORUŞTURMALARI

DİSİPLİN SORUŞTURMALARINA İLİŞKİN İŞLEMLERİN YÜRÜTÜLMESİNE ESAS OLAN MEVZUAT

Üniversitelerde görevli öğretim elemanlarının disiplin suçları ile görevden uzaklaştırma ihtiyati tedbirinin uygulanmasına ilişkin işlemler; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53. Maddesi (a) ve (b) fıkrası ile 53/A, 53/B, 53/C, 53/Ç, 53/D, 53/E, 53/F ve 53/G maddelerinde düzenlenmiştir.

- 53/a fıkrası: Disiplin amirlerini,

- 53/b fıkrası: Disiplin suçu ve cezalarını,

- 53/A fıkrası: Disiplin soruşturması ve savunma hakkını,

- 53/B fıkrası: Görevden Uzaklaştırma İhtiyati Tedbirini,

- 53/C fıkrası: Zamanaşımını,

- 53/Ç fıkrası: Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurulları,

- 53/D fıkrası: Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel esasları

- 53/E fıkrası: Disiplin Kurullarının teşekkülünü,

- 53/F fıkrası: Disiplin cezalarına itirazı,

- 53/G fıkrası: Disiplin cezalarının özlük dosyasında saklanmasını düzenlemektedir.

53.Maddenin (a) fıkrası;

- Yükseköğretim Kurulu Başkanı; üst kuruluşlar ve rektörlerin

- Rektör; üniversitenin,

- Dekan; fakültenin,

- Enstitü ve yüksekokul müdürleri; enstitü ve yüksekokulların,

- Kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri; uygulama araştırma merkezi ile enstitünün,

- Bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

53.Maddenin (b) fıkrası:

- Disiplin cezalarını düzenleyen ilgili fıkra uyarınca; Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının **öğretim elemanlarına** uygulanabilecek disiplin cezaları

- **UYARMA**

Görevin yerine getirilmesinde ve davranışlarında daha **dikkatli olması gerektiğinin** yazı ile bildirilmesidir

- **KINAMA**

Görevin yerine getirilmesinde veya davranışlarında **kusurlu olduğunun** yazı ile bildirilmesidir.

- **AYLIKTAN KESME** veya **ÜCRETTEN KESME**

Brüt aylıkları **1/30-1/8 arasında kesinti** yapılmasıdır.

- **KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI veya ÜCRETTEN KESME**

Bulunulan kademedeki ilerlemenin fiilin ağırlık derecesine göre **1-3 yıl durdurulmasıdır.**

- **ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM MESLEĞİNDEN ÇIKARMA**

Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere meslekten çıkarmadır.

- **KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARMA** cezalarıdır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında **öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere** kamu görevinden çıkarmadır.

- *"Ücretten Kesme" olarak belirlenen cezalar, vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeline uygulanacak olan cezalardır.*

- *Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarının verilmesini gerektiren hallere ilişkin maddelere bakıldığında, aynı eylem için üç cezanın da verilebileceği görülecektir. Bu durumda eylemin gerçekleşmesinde ihmal, kusur ve kasıt unsurlarının bulunup bulunmadığının dikkate alınarak verilecek cezanın ağırlığının tespit edilmesi gerekir.*

53.Maddenin (b) fıkrasının 1.bendi:

Öğretim elemanlarına verilecek UYARMA disiplin cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.

b) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.

c) Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak.

d) Usulsüz müracaat veya şikâyette bulunmak.

53.Maddenin (b) fıkrasının 2.bendi:

Öğretim elemanlarına verilecek KINAMA disiplin cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) (Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)

b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.

c) (Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)

d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.

e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.

g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.

h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.

ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken İzinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

l) (Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)

m) İçeriği itibarıyla şiddet veya nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları teşhir etmek yahut kurumların herhangi bir yerine asmak.

n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

o) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kusurlu davranmak.

p) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Mevzuatta öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemek.

r) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek.

s) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Görevle ilgili resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak, kaybetmek veya kusurlu davranışlarıyla bunlara zarar vermek.

t) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) (İptal alt bent: Anayasa Mahkemesinin 28/12/2023 Tarihli ve E: 2020/55, K: 2023/228 Sayılı Kararı ile.)

u) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Görevi gereği katılmakla yükümlü olduğu kurul ve toplantılara izinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içinde birden fazla katılmamak.

53.Maddenin (b) fıkrasının 3.bendi :

Öğretim elemanlarına verilecek 1/30 ile 1/8 arasında AYLIKTAN KESME disiplin cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.

b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.

c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.

d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.

f) (Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)

g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

ı) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.

j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak

k) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

l) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Kasıtlı olarak; görevi tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek.

m) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek.

n) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak, bu yeri kullanmak veya kullandırmak.

o) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Yasaklanmış her türlü yayını basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya teşhir etmek.

53.Maddenin (b) fıkrasının 4.bendi :

Yükseköğretim Kurumlarında görev yapan aylıklı öğretim elemanları hakkında KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI disiplin cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.

b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.

c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.

d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev

yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.

e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.

g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.

h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, görevin gereklerine aykırı davranmak suretiyle kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.

ı) (Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)

j) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

k) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek.

l) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek.

m) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) İlgili kanunların tanıdığı istisnalar dışında ticaret yapmak, yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak.

n) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Görevi gereği öğrendiği ve gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri açıklamak.

o) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya hizmetten yararlananlara hakarette bulunmak veya bunları tehdit etmek.

53.Maddenin (b) fıkrasının 5.bendi :

Öğretim elemanlarına, akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM MESLEĞİNDEN ÇIKARMA disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller şunlardır:

a) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Başkalarına ait özgün fikir, metot, veri veya eserleri bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendisine ait gibi göstermek.

b) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Atama ve yükselmelerde, unvan veya derece kazanılmasında; anket uygulama, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar dışında kişisel emek ve birikimine dayanmayan, başkaları tarafından ücret karşılığında veya ücretsiz olarak üretilmiş yayın ve çalışmalar kullanmak.

c) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Özürsüz veya izinsiz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek.

53.Maddenin (b) fıkrasının 6.bendi :

Öğretim elemanlarına; **kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf ve yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere** KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARMA disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller şunlardır:

a) (Değişik: 15/4/2020-7243/7 md.) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütler için kullanmak ya da kullandırmak.

b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.

c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.

d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.

e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.

f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.

- *Kamu Görevinden Çıkarma disiplin cezasının verilmesi gereken durumlarda, adli yargıda verilen BERAAT kararları dikkate alınmalıdır. Ancak BERAAT kararı her zaman disiplin cezası verilmesini engellemez.*

(Danıştay 8.Daire 26.12.2005 gün, E:1995/3666, K:1995/4612)

- *Kamu Görevinden Çıkarma cezası verilmesi gereken bazı eylemler için adli yargıda dava açılmış ise soruşturma tamamlanır ancak ceza verme safhasına gelindiğinde, davanın sonucunun beklenilmesi gerekir.*

(Danıştay 8.Daire 28.01.2005 gün, E:2004/2701, K:2005/281)

DİSİPLİN SORUŞTURMASI, İFADE ALMA VE SAVUNMA HAKKI

53. Maddenin A fıkrası (09.12.2016/29913- 6764/27. md ile eklenen)

Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır:

a) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptıramaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.

- *İddia, görevle ilgili ve TCK'na aykırılık içeriyorsa veya kamu zararı mevcut ise disiplin soruşturması ile birlikte ceza soruşturması başlatılmalıdır. İntihal suçu takibi şikâyete bağlı suç olduğundan, eser sahibinin şikâyeti bulunmadan yargılama yapılamayacağı için ceza soruşturması da açılamaz*

b) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.

c) Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.

Görevlendirme Emrinde olması gerekenler

1. *Soruşturma konusu eylemin ne olduğu belirtilmeli,*
2. *Soruşturmacıya gönderilen belge, rapor v.s. varsa tarih ve sayıları açıkça belirtilmeli,*
3. *Şüphelilerin isimleri biliniyorsa belirtilmeli, bilinmiyorsa "tespit edilecek sorumlular hakkında" ifadesi yer almalıdır.*
4. *Peşin hüküm oluşturacağından, Emir'de disiplin cezalarının herhangi biri ile ilintilendirme yapılmamalıdır, sadece eylem/fiil belirtilmelidir.*
5. *Soruşturma Komisyonu görevlendirilecek ise 3 veya 5 kişiden oluşturulmalıdır.*

Görevlendirme Emri Örnek 1

d) Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.

e) Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

f) Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.

g) Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.

- *Soruşturmacıların görevi; kendilerini görevlendirilen disiplin amiri adına, şikayet/ihbar konusu olan eylem ve iddialar hakkında tüm bilgi ve belgeleri bir araya getirip inceleyerek, gerçekten eylem ve iddianın vukuu bulup bulmadığını, deliller ile tespit etmektir. Bunun içinde olayın taraflarının, tanık ve şüphelinin ifadelerini almalı, gerektiğinde keşif yapmalı veya bilirkişiye başvurulmalıdır.*

- *Soruşturmacılar şüphelinin daha önce herhangi bir disiplin cezası alıp almadığını öğrenerek, bir hafif veya ağır ceza verilmesini teklif etmemelidir. Bu husus; soruşturma sonucunda önerilen cezayı vermeye yetkili olan disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından dikkate alınarak verilmesi gereken ceza verilecektir.*

- *"Tanık" ifadesinin ne şekilde alınacağı, tanığın çekinmesi, sorulacak sorular ve diğer hususlar CMK'nun 43 ile 61. Maddeleri arasında düzenlenmiştir. Genel esaslar aşağıda belirtilmiştir.*

- *CMK'nun 183. Maddesi uyarınca, ifade alma işlemi sırasında; ses ve görüntü alıcı aletlerle kayıt yapılması veya bilgi nakli sağlayan aletlerin kullanılması yasaktır.*

h) Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.

ı) Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.

j) Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.

k) Soruşturmanın gizliliği esastır.

l) Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

- *Soruşturmacının ek süre talep ettiği hallerde, olayın vukuu bulduğu tarihin dikkate alınarak değerlendirme yapılması ve ceza verme yetkisinin zamanaşımına uğramasına sebep olunmayacak şekilde ek süre verilmesi gerekir.*

- *Soruşturmacıya birden fazla ek süre verilebilir.*

m) *Fiili işleyenin emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.*

- *Görev yeri değişmiş, kurum dışında başka bir kuruma gitmiş olan bir görevli hakkındaki şikayet; şikayete konu olan olayın vukuu bulduğu tarihte görev yaptığı birimin disiplin amirine bildirilir.*

n) Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

o) Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Disiplin soruşturmasında ifade ve savunmaya ilişkin esaslar şunlardır:

a) Soruşturmacı tarafından soruşturulana gönderilecek ifadeye davet yazısında hakkında ki iddiaların neler olduğu açıkça belirtilerek yedi günden az olmamak üzere verilecek süre içerisinde ifadesinin alınacağı ve bu süre içerisinde sözlü veya yazılı ifade verilmediği takdirde dosyadaki mevcut deliller kapsamında işlem tesis edileceği bildirilir. Soruşturmacı toplanan deliller kapsamında teklifte bulunur.

b) Disiplin cezası vermeye yetkili makam tarafından soruşturulana gönderilen savunmaya davet yazısında teklife esas alınan eylemin neden ibaret olduğu ve bu eyleme karşılık gelen disiplin cezasının ne olduğu ile yedi günden az olmamak üzere verilecek sürede savunmasını yapması gerektiği bildirilir. Davet yazısında ayrıca soruşturulana, savunmasını verilen sürede yapmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı ve mevcut delillere göre hakkında karar verileceği bildirilir.

c) Savunmaya davet yazısında soruşturulana savunma hakkını kullanmadan önce soruşturma evrakını inceleyebileceği bildirilir.

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

Tanığın ifade vermek üzere davet edilmesine ilişkin yazı Örnek 2

Tanıkların yazılı olarak davet edilmesi ve bu yazının kendilerine tebellüğ belgesi karşılığında teslim edilerek; yazının bir örneği ile tebellüğ belgesinin ilgili soruşturma dosyası içinde

muhafaza edilmesi gerekir. Böylece ifade vermeye gelmeyen tanıkların, çağırıldıkları halde gelmedikleri ispat edilebilecektir.

Şikayetçinin ifade vermek üzere davet edilmesine ilişkin yazı Örnek 3

Tanığın ifadesinin alınması:

- *Tanığın ifadesinin zapta geçirilmesi gerekir.*
- *Mağdur/şikâyetçinin ifade zaptı da tanığın zaptı gibidir.*

İfade zaptına yazılması gereken hususlar

- *İfade alma işlemi sırasında soruşturmacılar, yeminli kâtip ve ifadesi alınan kişi hazır bulunur. Alınan tüm bilgiler zapta geçirilir*
- *Tanığın öncelikle kimlik tespiti yapılır, adresi, mesleği, iletişim bilgileri, soruşturmanın tarafları ile arasındaki ilişki sorulur.*
- *Tanıklık yapacağı olay ile ilgili olarak kendisine bilgi verilir.*
- *Tanık tanıklıktan çekinmek istediğini belirtir ise zapta geçirilir.*
- *"Bildiğini dosdoğru söyleyeceğine namusu ve vicdanı üzerine yemin etmesi" teklif edilir. Yeminin şekli Ceza Muhakemesi Kanununun 55. Maddesinde belirlenmiştir. Yemin ettiği veya yemin etmekten kaçınmış ise bu durumda zapta geçirilir.*

- *Anlattıklarının tümü zapta geçirildikten sonra soru da sorulabilir.*

- *Son olarak "başka bir söyleyeceğinin bulunup bulunmadığı" sorulur.*
- *İfade alma işlemi sırasında hazır bulunanlar tarafından zaptın altı imzalanır. Mazereti nedeniyle katılamayan soruşturmacı var ise daha sonra imza attırılmaz.*

Tanık İfade Zaptı Örnek 5

- *Bilirkişi İncelemesinin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar CMK'nun 62 ile 73. Maddeleri arasında düzenlenmiştir.*

- *Keşif işleminin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar CMK'nun 83. 84. Maddelerinde düzenlenmiştir.*

- *"Şüpheli" ifadesinin alınması CMK'nun 145 ile 148.Maddeleri arasında düzenlenmiştir. Genel esaslar aşağıda belirtilmiştir:*

Şüphelinin ifade vermek üzere davet edilmesine ilişkin yazı Örnek 4

- *Şüphelinin yazılı olarak davet edilmesi ve bu yazının kendisine tebellüğ belgesi karşılığında teslim edilerek; yazının bir örneği ile tebellüğ belgesinin ilgili soruşturma*

dosyası içinde muhafaza edilmesi gerekir. Böylece ifade vermeye gelmeyen şüphelinin çağırıldığı halde gelmediği ispat edilebilecektir.

- *Davet yazısında; CMK'nun 147/c maddesi gereğince, avukatı ile birlikte hazır bulunabileceği belirtilmelidir. 149/2. Madde uyarınca; ifade alma sırasında en çok 3 adet avukat bulundurabilir.*

- ***153. madde uyarınca; şüphelinin avukatı "soruşturma evresinde" dosyayı inceleyebilir ve istediği belgelerden fotokopi alabilir. Ancak soruşturmanın selameti açısından inceleme ve suret alma kısıtlanabilir. Yalnız; şüpheli ifade zaptı, bilirkişi raporları ve tarafların hazır bulunmaya yetkili oldukları işlemler hakkında tutulan tutanaklar bu kısıtlamanın dışındadır. Soruşturma tamamlandıktan sonra tüm belgeleri inceleyebilir ve alabilir.***

Şüphelinin İfadesinin alınması:

- *Şüpheli ifadesinin zapta geçirilmesi gerekir.*

  İfade zaptına yazılması gereken hususlar:

- *İfade alma işlemi sırasında soruşturmacılar, yeminli katip ve ifadesi alınan kişi ile isterse müdafii hazır bulunur. Katılanların kimlik bilgileri ve alınan tüm bilgiler zapta geçirilir.*
- *Şüphelinin öncelikli kimlik tespiti yapılır, adresi, mesleği, iletişim bilgileri, soruşturmanın tarafları ile arasındaki ilişki sorulur.*
- *Kendisi hakkındaki iddialar ve isnat edilen suç ile ilgili olarak kendisine bilgi verilir.*
- *Şüpheliden kesinlikle, söyleyeceklerinin doğru olduğuna dair yemin etmesi istenilmez.*
- *Suç hakkında açıklamada bulunmaktan kaçınmanın hakkı olduğu bildirilir.*
- *Yukarıda belirtilenlerin yapılmadığı durumlarda bunların sebepleri tutanağa geçirilir.*
- *Tutanak; şüpheli ve avukatına okutularak ve bu durum da belirtilerek hazır bulunanlara imzalattırılır. İmza atmaktan kaçınma hali varsa bu da tutanağa geçirilir. Mazereti nedeniyle katılamayan soruşturmacı var ise daha sonra imza attırılmaz.*
- *Şüpheli ve avukatına tutanağın bir nüshası verilir.*

Şüpheli İfade Zaptı Örnek 6

- *İfadesi alınmak üzere davet edilen kişi hazır bulunmadığı takdirde tutanak tutularak, bu durumun tespiti yapılır ve soruşturma dosyasında muhafaza edilir. Hazır bulunmayan kişi soruşturmacı/soruşturma komisyonuna mazeret bildirmiş ise veya soruşturma konusu hakkında yazılı bir açıklama/savunma göndermiş ise bu hususlarda tutanak da belirtilir.*

- *Soruşturma henüz yeni açıldığında, ifade vermek üzere davet edilen kişi belge ve ek süre istediğinde kendisine; Soruşturmanın henüz bilgi ve belgeleri bir araya getirip, ilgililerin ifadelerinin alınarak olayı inceleme aşamasında olunduğu ve bu kapsamda kendisinin davet edildiği, ifade vermek üzere hazır bulunduğu takdirde şikayet dilekçesi ve suç isnadına ilişkin*

belgelerin gösterilerek, ek süre verileceği yazı ile bildirilir. Bu konuda soruşturmacı/komisyona da yazı ile bilgi verilir.

Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır:

Soruşturma Raporu hazırlandıktan sonra Soruşturulana; disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu tarafından, soruşturmanın sonucunda yapılan tespitler ve önerilen ceza bildirilerek, bunlara karşı savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez.

- *657 sayılı Kanunun 130. Maddesi gereğince savunma alınmadan ceza verilemez. Maddede geçen "soruşturmayı yapanın" ifadesinden; soruşturmacıların değil, disiplin amirinin anlaşılması gerekir. Zira soruşturmacılar; disiplin amiri adına soruşturmayı yürütmekle görevlendirilmiş kişilerdir.*

- *Soruşturma Raporunun tamamlanması üzerine, hakkında ceza önerilen kişiye; cezanın hangi eylem nedeniyle ve ne sebeple ceza önerildiği bildirilerek, bu duruma karşı yapacağı savunması istenilir.*

Şüphelinin soruşturma sırasında ifadesinin alınması "savunma" olarak değerlendirilmez. İfade almak; iddialar hakkındaki bilgileri toplamak amacı ile yapılan bir işlemdir. Bu sebeple soruşturma sonucunda ceza verilmesi önerildiğinde, cezanın önerilmesine sebep olan bulgular da belirtilerek son duruma karşı tekrar savunma alınmalıdır.

(Danıştay 3.Daire 29.05.1973 gün, E:1973/272, K:1973/269)

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası teklif edilenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

Soruşturma Raporunda bulunması gerekenler:

- *Soruşturmacıların ad/soyad, unvan ve görevleri*
- *Soruşturulanların ad/soyad, unvan, görev ve kimlik bilgileri ile iletişim adresleri,*
- *Soruşturmayı açan makam ve görevlendirme emrinin tarih, sayısı,*
- *İsnat edilen suç ve olay hakkında açıklama,*
- *Alınan şüpheli, tanık ve diğer kişilerin ifadelerinin; anlamı bozulmayacak şekildeki özeti,*
- *Soruşturma konusu ile ilgili elde edilen tüm delil, belge ve bilgiler,*
- *Suçun oluşup oluşmadığına ve oluşmuş ise ihmal, kasıt ve kusur unsurlarının bulunup bulunmadığına ilişkin olarak yapılan değerlendirme,*
- *Suç sabit görülmüş ise verilmesi gereken ve disiplin yönetmeliğinde karşılığı olan cezaya ilişkin öneri,*
- *Soruşturmacılardan yapılan öneriye karşı görüşü olanların görüşleri,*

- *Soruşturmacıların, raporun her sayfasının altında imzalarının bulunması gerekir.*

Soruşturma Raporu Örnek 8

- *Soruşturma Raporu hazırlanırken dikkat edilmesi gereken hususlar*
- *Soruşturmacılar, soruşturma sırasında, kendilerine soruşturma yetkisi verilenin dışında başka bir şüphelinin bulunduğunu tespit ederler ise durumu derhal soruşturmayı açan disiplin amirine bildirirler.*
- *Soruşturmacılar, soruşturulan kişinin unvan ve idari yöneticilik görevleri bakımından kendilerinden daha üst durumda bulunduklarını tespit ettiklerinde durumu derhal disiplin amirine bildirirler.*
- *Soruşturma sırasında, şüphelinin soruşturmaya konu olan eylemi dışında, yönetmelikte suç sayılan başka bir eylemi ortaya çıkar veya haberdar olunur ise soruşturmacı ve komisyon başkanının durumu derhal ilgili disiplin amirine bildirmesi gerekir. Soruşturmaya devam edilerek, ortaya çıkan eylem için de ceza önerilmesi görev kapsamını aşacaktır.*

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA

Madde 53/B (09.12.2016/29913- 6764/28. md. ile eklenen)

Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında **üç ay süreyle alınabilir.** Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile **Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler**, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler **yetkilidir.**

Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya

görevden uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü **sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.** Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.

* *Görevden uzaklaştırma tedbiri 657 sayılı Yasanın 137-145. maddeleri arasındaki maddelerde düzenlenmiştir. Buna göre:*

- *657/140. maddede belirtildiği üzere; haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan memurlarda görevlerinden uzaklaştırılabilirler.*

- *657/141.maddede belirtildiği üzere;*

- *Tutuklanan veya gözaltına alınan memur hakkında da uygulanabilir. Görevli kişi görev yerinde tutuklanır veya tutuklandığı haberi alınır ise derhal hakkında uzaklaştırma ihtiyati tedbiri uygulanması atamaya yetkili amire teklif edilir.*

- *Aynı zamanda ilgili Emniyet Müdürlüğünden tutuklama yapılıp yapılmadığı ve hangi cezaevinde tutulduğu konusunda yazılı olarak bilgi istenilir. Tutukluluk durumu uzun sürerse 2 ayda bir salıverilip verilmediği Emniyet Müdürlüğünden sorulur.*

- *İhtiyati tedbir onaylandıktan sonra ilgiliye, kaldığı cezaevi müdürlüğü aracılığıyla tebliğ edilir.*

- *657/143.madde gereğince;*

- *Yargılamanın Men'ine veya beraat ine karar verilenler,*

- *Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar,*

- *Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenlerin, bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.*

- *657/145.madde gereğince;*

  Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.

ZAMANAŞIMI

Madde 53/C (09.12.2016/29913- 6764/29. md. ile eklenen)

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında **bir ay içinde**,

b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında **altı ay içinde**, disiplin soruşturmasına **başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılamaz.**

* *Soruşturmanın açılması konusunda; öncelikle inceleme yapıldığı ve inceleme sonucunda soruşturma açılmasına gerek duyulduğu hallerde veya başka kurum/birimlerden belge-bilgi temin edilmesi sırasında geçen zaman, zamanaşımı süresi içinde sayılmaz.*

(Danıştay 8.Daire 01.04.2005 gün, E:2004/2891, K:2005/1516)

Disiplin cezası verilmesini gerektiren **fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma** cezasını gerektiren fiil açısından **altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez**.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen **zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar**.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, **zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde** karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

DİSİPLİN CEZASI VERME YETKİSİ

Madde 53/Ç (09.12.2016/29913- 6764/30. md. ile eklenen)

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir.

c) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

d) Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

e) Disiplin cezası vermeye **yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde** eksikliklerin giderilmesi amacıyla **dosyayı iade edebilir**, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabetten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

- ***21.07.2005 tarih, 25882 sayılı RG*** *"Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin 1.maddesi uyarınca; Disiplin Kuruluna, sanığın üyesi olduğu sendikanın temsilcisi de davet edilir.*

DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİNDE UYGULANACAK TEMEL İLKELER

Madde 53/D (09.12.2016/29913- 6764/31. md ile eklenen)

Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. **Tekerrüre esas alınacak cezanın**, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle **kesinleşmiş olması gerekir**. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla **affedilmiş disiplin cezaları** ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar **tekerrüre esas alınmaz.**

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. **Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.**

- *Maddede belirtilen durumda ki kişiler hakkında, gerekçe bulunuyor ise bir hafif ceza verilmeyebilir. Örneğin; soruşturma konusu fiil daha önce de gerçekleşmiş ve ilgili kişi bu konuda soruşturma açılmasa dahi yazılı olarak uyarılmış ise bu durumda artık hafif ceza verilmeyebilir ve ceza tebliğ edilirken bu durum da belirtilir.*

(Danıştay 8.Daire 02.11.2005 gün, E:2004/4333, K:2005/4919)

(Danıştay 8.Daire 14.05.2007 gün, E:2006/2832,K:2007/2860)

(Danıştay 8.Daire 16.03.2005 gün, E:2004/2772, K:2005/1227)

- *İlgili Madde uygulanırken; Bir hafif cezadan anlaşılması gereken cezanın alt sınırı değildir. Kanunun bir önceki maddesinde belirtilen ceza alt cezadır.*

(Danıştay 8.Daire 20.04.2005 gün, E:2004/2253, K:2005/1887)

(Danıştay 12.Daire 28.11.2002 gün, E:2000/3935, K:2002/3875)

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de **hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek** aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının **1/4'ü ila 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir**.

Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan veya ücretten **kesme** cezası alanlar **üç yıl**, **kademe ilerlemesinin durdurulması** veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar **beş yıl** boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasaat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların **görevleri kendiliğinden sona erer** ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir."

- ***ADAY MEMUR hakkında işlem***

657 sayılı Kanunun "Adaylık devresi içinde göreve son verme" Başlıklı 56. maddesi uyarınca (Değişik: 23/1/2026 - 7573/1 md.);

Adaylık süresi içinde; temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin herhangi birinde başarısız olanlar, birden fazla uyarma ve/veya kınama cezası almış olanlar ile aylıktan kesme ya da kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişikleri kesilir.

- ***Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmaları hakkında işlem***

16.08.2014 tarih 29090 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin" 1. Maddesi ile yapılan değişiklik gereğince;

"Haklarında adli veya idari bir soruşturma yapılmış ve bu soruşturma sonucunda o yerde kalmasında sakınca görülmüş olan memurun hizmet bölgelerindeki ve / veya hizmet alanlarındaki zorunlu çalışma sürelerini tamamlamadan ve yer değiştirme suretiyle atanma dönemi beklenmeksizin hizmetin gereği olarak yer değiştirme suretiyle ataması yapılabilir…"

DİSİPLİN KURULLARININ TEŞEKKÜLÜ

Madde 53/E (09.12.2016/29913- 6764/32. md ile eklenen)

Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.

Üniversite disiplin kurulu üniversite yönetim kuruludur.

Üniversiteye bağlı birimlerin yönetim kurulları disiplin kurulu olarak görev yapar.

Rektörlüğe bağlı birimlerdeki disiplin kurulu;

- Akademik personel ve daire başkanı kadrosunun dengi ve üstü kadrolarda bulunanlar için **Rektör Yardımcısının başkanlığında**, üniversite yönetim kurulunca her takvim yılı başında belirlenen **profesör unvanlı dört öğretim üyesinden**;

- Memurlar için **Genel Sekreterin başkanlığında, Hukuk Müşaviri ve Personel Daire Başkanından oluşur**.

Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.

Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.

Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yardımcı doçentler, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde yardımcı doçentler ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde **eksik üyelikler** eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından **senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır**.

İTİRAZ

Madde 53/F (09.12.2016/29913- 6764/33. md ile eklenen)

Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

a) **Uyarma ve kınama** cezalarına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu **birimin disiplin kuruluna**, **Rektör tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı üniversite disiplin kuruluna**, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir. Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelerden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

b) **Aylıktan** veya ücretten **kesme** ve **kademe ilerlemesinin durdurulması** veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu **üniversite disiplin kuruluna**, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren **yedi gündür**.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir.

İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak **en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.**

- *Ceza verilmeyen durumlarda şikâyetçinin itiraz hakkı yoktur. İlgili maddede "verilen cezaya" itiraz yolu düzenlenmiştir. Soruşturmanın; yapılış şekline, mevzuata uygun olarak yapılmadığına ilişkin itirazları olabilir. Bunlar değerlendirilebilir ama ceza verilmemesine itiraz hakkı yoktur. Şikâyetçiye durum yazılı olarak bildirilir.*

- *Rektörlüğe bağlı birimlerde görev yapan kişiler için oluşturulan iki ayrı kurulun sadece Aylıktan Kesme ve Kademe İlerlemesinin Durdurulması disiplin cezalarını verme konusunda karar alabileceği, bunun dışında herhangi bir cezaya karşı yapılan itirazlar konusunda yetkisi bulunmadığı açıktır.*

ÖZLÜK DOSYASINDA SAKLAMA

Madde 53/G (09.12.2016/29913- 6764/34. md ile eklenen)

Disiplin **cezaları** ilgililerin özlük dosyalarında saklanır.

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren **beş yıl,** aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren **on yıl** sonra atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir. İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.

Disiplin Soruşturmalarına İlişkin İşlemlere Ait İş Akış Şemaları

BİRİM ADI: PERSONEL DAIRE BAŞKANLIĞI
FAALİYET/SÜREÇ: DİSİPLİN SORUŞTURMALARI İŞ AKIŞ ŞEMASI

Başlangıç/Bitiş | İşlem | Bağlayıcı | Karar

İş akışları çizilirken yukarıda belirtilen şekilleri kullanınız.

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
Şikâyet / İhbar dilekçesinin idareye intikal etmesi ve Rektörlük kayıtlarına alınması	-Genel Sekreterlik -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyet / İhbar Dilekçesi
Disiplin Amiri soruşturma açılmasını uygun buldu mu?	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. -Tutanak
EVET: Disiplin Amiri tarafından disiplin soruşturması açılması ve Soruşturmacı / Soruşturma Komisyonu görevlendirilmesi. HAYIR: Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. Bitiş.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Soruşturmacı / Soruşturmacılar -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Emri yazısı -Kanun 2547/53-b -Bilgilendirme yazısı
Soruşturma Raporunun Disiplin Amirliğine İntikal etmesi	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı	-Soruşturma yazısı Raporu ve Dosya -Mevzuat 2547/53
EVET: Soruşturma Usulün Uygun Yapılmış mı ? HAYIR: Soruşturma Dosyası İade yazısı. Güncel Rapor gelir.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-üst yazı -Mevzuat 2547/53
(1) Uyarma veya Kınama Cezalarının Önerilmesi Halinde (2) Aylıktan Kesme ve Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezalarının Önerilmesi Halinde (3) Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma ve Kamu Görevlerinden Çıkarma Cezasının Önerilmesi Halinde	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Raporu

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
(1) Uyarma veya Kınama Cezalarının Önerilmesi Halinde	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şüpheliye Bilgilendirme yazısı
Son Savunma yazısının İdareye İntikal etmesi	-İlgili Kişi -Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şüpheli -Sanığa Bilgilendirme yazısı. -Tutanak -Mevzuat-2547/53-
Disiplin Amiri cezayı uygun buldu mu ? **EVET** / **HAYIR** → Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. -Tutanak Mevzuat-2547/53-
Uygun Bulunan cezanın sanığa tebliğ edilmesi ve 2547 sayılı Kanunun 53/F maddesi gereğince 7 gün içinde itiraz hakkı bulunduğunun hatırlatılması.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı. -Tutanak -Mevzuat-2547/53-F
Sanığın itirazı var mı? **EVET** / **HAYIR** → Cezanın Kesinleştiği ve bilgilendirme yazısı. Bitiş.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Sanığa Bilgilendirme yazısı. Mevzuat-2547/53
2547 sayılı Kanunun 53/F maddesi gereğince dosyanın itirazen görüşülmek üzere ilgilinin görevli olduğu birimin Disiplin Kuruluna sevk edilmesi.	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı	-Disiplin Kurulu Kararı -Mevzuat-2547/53-F
Disiplin Kurulu Kararının Tebliğinin yapılması	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik	-Bilgilendirme yazısı. -Tutanak
BİTİŞ		

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
(2) Aylıktan Kesme ve Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezalarının Önerilmesi Halinde	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı. -Tutanak
Yazılı olarak Son Savunma istenilmesi ve idareye İntikal etmesi	-İlgili Kişi -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Yazı
Son Savunma yazısı ve Dosyanın Birim Disiplin Kuruluna Gönderilmesi.	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik	-Soruşturma Dosyası -Mevzuat-2547/53-F
Disiplin Kurulu cezayı uygun buldu mu ? EVET / HAYIR → Cezayı Kaldırma Bilgilendirme yazısı ve Tutanak Bitiş.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şüpheliye Bilgilendirme yazısı -Tutanak -Mevzuat-2547/53-F
Uygun bulunan cezanın sanığa tebliğ edilmesi ve 2547 sayılı Kanunun 53/F maddesi gereğince 7 gün içinde itiraz hakkı bulunduğunun hatırlatılması	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak -Mevzuat-2547/53-F
Sanığın İtirazı var mı? EVET / HAYIR → Ceza Kesinleşme bilgilendirme yazısı Tutanak Bitiş.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak
2547 sayılı Kanunun 53/F maddesi gereğince dosyanın itirazen görüşülmek üzere Üniversite Disiplin Kuruluna Sevki	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Yazı Mevzuat-2547/53-F
Üniversite Disiplin Kurulu Kararının sanığa ve birimine tebliğinin yapılması	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik	-Disiplin Kurulu Kararı. -Bilgilendirme yazısı -Tutanak Mevzuat-2547/53-F
BİTİŞ		

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
(3) Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma ve Kamu Görevlerinden Çıkarma Cezasının Önerilmesi Halinde	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Raporu -Mevzuat-2547/53
Dosyanın Yüksek Disiplin Kuruluna sevki ve Kararı İdareye İntikal etmesi	-Genel Sekreterlik -Personel Daire Başkanlığı	-Yüksek Disiplin Kurulu Kararı -Mevzuat-2547/53
Cezayı Uygun Buldu mu? EVET HAYIR Cezayı Kaldırma Bilgilendirme yazısı Tutanak Bitis.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak -Mevzuat-2547/53
Uygun Bulunan cezanın sanığa tebliğ edilmesi.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak -Mevzuat-2547/53
Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma ve Kamu Görevinden Çıkarma cezalarına ilişkin işlemlerin yürütülmesi.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53. Maddesi ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 124-145 maddeleri
BİTİŞ		

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ Kalite Yönetim Sistemi İŞ AKIŞ ŞEMASI	İçerik Revizyon No: İçerik Revizyon Tarihi:

BİRİM ADI: PERSONEL DAIRE BAŞKANLIĞI

FAALİYET/SÜREÇ: SÖZLEŞMELİ PERSONEL DİSİPLİN SORUŞTURMALARI İŞ AKIŞ ŞEMASI **SAYFA NO: 1 / 3**

Başlangıç/Bitiş | İşlem | Bağlayıcı | Karar

İş akışları çizilirken yukarıda belirtilen şekilleri kullanınız.

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
Şikâyet / İhbar dilekçesinin idareye intikal etmesi ve Rektörlük kayıtlarına alınması	-Genel Sekreterlik -Personel Daire Başkanlığı	-Şikâyet / İhbar Dilekçesi
Disiplin Amiri soruşturma açılmasını uygun buldu mu?	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. -Tutanak
EVET / HAYIR → Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. Bitiş.		
Disiplin Amiri tarafından disiplin soruşturması açılması ve Soruşturmacı / Soruşturma Komisyonu görevlendirilmesi.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Emri yazısı -Kanun 657/124. Md. -Bilgilendirme yazısı Tedbiri İş Akışı
Soruşturma Raporunun Disiplin Amirliğine İntikal etmesi	-Personel Daire Başkanlığı - Soruşturmacı / Soruşturmacılar -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma yazısı.
Soruşturma Usulün Uygun Yapılmış mı ?	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Üst yazı -Mevzuat Kanun 657/124. Md.
EVET → (1) Uyarma veya Kınama ve Aylıktan Kesme Cezalarının Önerilmesi Halinde EVET → (2) Kademe İlerlemesinin Durdurulması ve Üstü Cezalarının Önerilmesi Halinde Soruşturma Dosyası İade yazısı. Güncel Rapor gelir.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
(1) Uyarma, Kınama ve Aylıktan Kesme Cezalarının Önerilmesi Halinde	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şüpheliden Son Savunma istenilmesi - Mevzuat Kanun 657/125. Md
Yazılı olarak Son Savunma istenilmesi ve Son Savunma yazısının İdareye İntikal etmesi	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Sanığa Bilgilendirme yazısı. -Tutanak - Mevzuat Kanun 657/130. Md
Disiplin Amiri cezayı uygun buldu mu ? Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. -Tutanak - Mevzuat Kanun 657/126. Md.
Uygun Bulunan cezanın sanığa tebliğ edilmesi ve 657 sayılı Kanunun 135. maddesi gereğince 7 gün içinde itiraz hakkı bulunduğunun	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı. -Tutanak - Mevzuat Kanun 657/135. Md.
Sanığın itirazı var mı? EVET HAYIR Cezanın Kesinleştiği ve bilgilendirme yazısı. Bitiş.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Sanığa Bilgilendirme yazısı. - Mevzuat Kanun 657/128. Md.
657 sayılı Kanunun 135. maddesi gereğince dosyanın itirazen görüşülmek üzere ilgilinin görevli olduğu birimin Disiplin Kuruluna sevk edilmesi.	-Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Disiplin Kurulu Kararı - Mevzuat Kanun 657/135. Md.
Disiplin Kurulu Kararının Tebliğinin yapılması	-Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı. -Tutanak - Mevzuat Kanun 657/132. Md.
Bitiş		

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
(2) Kademe İlerlemesinin Durdurulması ve üstü Ceza Önerilmesi	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı	-Soruşturma Dosyası
Yazılı olarak Son Savunma istenilmesi ve idareye İntikal etmesi	-İlgili Kişi -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	
Son Savunma yazısı ve Dosyanın Birim Disiplin Kuruluna Gönderilmesi.	-Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Dosyası - Mevzuat Kanun 657/130. Md.
Üniversite Disiplin Kurulu cezayı uygun buldu mu ? EVET HAYIR Cezayı Kaldırma Bilgilendirme yazısı ve Tutanak Bitiş.	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin Kurulu -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Karar - Mevzuat Kanun 7433 / 2. Md. - Mevzuat Kanun 657/134. Md
Atamaya Yetkili Amirin Onayı	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak - Mevzuat Kanun 7433 / 2. Md.
Uygun bulunan cezanın sanığa tebliğ edilmesi ve sözleşmenin feshedilmesi.	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı -Tutanak - Mevzuat Kanun 657/132. Md
Bitiş	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	MEVZUAT: 4857 Sayılı İş kanunu.

	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ Kalite Yönetim Sistemi **İŞ AKIŞ ŞEMASI**	**İçerik Revizyon No:** **İçerik Revizyon Tarihi:**

BİRİM ADI: PERSONEL DAIRE BAŞKANLIĞI
FAALİYET/SÜREÇ: İŞÇİ DİSİPLİN SORUŞTURMALARI İŞ AKIŞ ŞEMASI

Başlangıç/Bitiş | İşlem | Bağlayıcı | Karar

İş akışları çizilirken yukarıda belirtilen şekilleri kullanınız.

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
Şikâyet / İhbar dilekçesinin idareye intikal etmesi ve Rektörlük kayıtlarına alınması	-Genel Sekreterlik -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	Şikâyet / İhbar Dilekçesi
Disiplin Amiri soruşturma açılmasını uygun buldu mu?	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. -Tutanak
EVET: Disiplin Amiri tarafından disiplin soruşturması açılması ve Soruşturmacı / Soruşturma Komisyonu görevlendirilmesi.	- Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı. -Tutanak
HAYIR: Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. Bitiş.		
Soruşturma Raporunun Disiplin Amirliğine İntikal etmesi	- Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-İnceleme İş Akışı
Cezalarının Önerilmesi Halinde	- Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik	-Soruşturma Raporu
EVET: Son Savunma alınarak dosyanın disiplin kuruluna sevk edilmesi	-Rektörlük Makamı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Son savunma istenir
Ceza Verilmemesi Halinde HAYIR: Şikâyetçiye Bilgilendirme yazısı. Bitiş.		

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
Disiplin Kurul Kararının Disiplin Amirliğine İntikal etmesi	-Rektörlük Makamı - Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Dosyası
Disiplin Kurul Kararının Tüm İlgililere Bildirilmesi	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	Yazı -Tutanak -Mevzuat Toplu İş Sözleşmesi
BİTİŞ		

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

ÖRNEK BELGELER

ÖRNEK 1

SORUŞTURMACI/KOMİSYON GÖREVLENDİRME YAZISI

Sayın ……..

Soruşturma Komisyonu Başkanı

Sayın ……

Soruşturma Komisyonu Üyesi

Sayın ……

Soruşturma Komisyonu Üyesi

…… *(Eylem veya iddianın ne olduğu belirtilir)* nedeniyle *(soruşturma açılan kişi/kişilerin unvan ve isimleri belirtilir. Şüpheli belli değilse "tespit edilecek sorumlular" denilir.)* şikayet dilekçesi ve dosya ilişikte gönderilmekte olup, 2547 sayılı Kanunun 53/A maddesi uyarınca soruşturmanın *tarafınızca/aşağıda isimleri belirtilen Komisyon Üyeleri ile birlikte* yürütülmesi *Rektörlüğümüzce/ Dekanlığımızca/ Müdürlüğümüzce* uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve … (şüphelinin adı/soyadı veya "tespit edilecek sorumlular) hakkında 2547 sayılı Kanunun 53/b maddesi hükümleri doğrultusunda yürütülecek soruşturma sonucunda hazırlanacak soruşturma raporu ve dosyanın *Rektörlüğümüze/Dekanlığımıza/Müdürlüğümüze* gönderilmesini rica ederim.

Rektör /Dekan/Müdür

SORUŞTURMA KOMİSYONU ÜYELERİ

ÖRNEK 2 **TANIK İFADEYE DAVET YAZISI**

(Tarih)

Sayın (tanığın/magdurun adı/soyadı)

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu : Somut olarak belirtilmeli

Şüpheli/şüphelilerin Adı/Soyadı :

İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacılar:

Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Söz konusu disiplin soruşturması kapsamında **tanık/mağdur olarak** bilginize başvurulmak üzere aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanızı önemle rica ederim.

Soruşturmacı

Tarih :

Saat :

Yer :

ÖRNEK 3 ŞİKAYETÇİ İFADEYE DAVET YAZISI

(Tarih)

Sayın (şikayetçi adı/soyadı)

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

Şüpheli/şüphelilerin Adı/Soyadı :

İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacılar:

Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Söz konusu disiplin soruşturması kapsamında **şikâyetçi olarak** bilginize başvurulmak üzere aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanızı önemle rica ederim.

Soruşturmacı

Tarih :

Saat :

Yer :

ÖRNEK 4 **ŞÜPHELİ İFADEYE DAVET YAZISI**

(Tarih)

Sayın (şüphelinin adı/soyadı)

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Şikayetçinin adı ve soyadı :

İleri Sürülen İddialar : Somut olarak belirtilmeli

Görevlendirilen Soruşturmacılar :

Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

- Tarafınız ile ilgili olarak ileri sürülen iddialar nedeniyle hakkınızda açılan ve yürütmekle görevlendirildiğimiz … soruşturması (soruşturmanın disiplin/ceza soruşturmasından hangisi olduğu belirtilmeli) kapsamında ifadenizi vermek üzere **şüpheli olarak** aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanız gerektiği,

- Süresi içinde sözlü veya yazılı olarak ifade vermekten kaçındığınız takdirde, 2547 sayılı Kanunun 53.maddesi uyarınca dosyada mevcut bulunan deliller değerlendirilerek hakkınızda işlem tesis edileceği ve,

- Avukat bulundurabileceğiniz hususunda bilgilerinizi rica ederim.

Soruşturmacı

Tarih:
Saat:
Yer:

ÖRNEK 5 **TANIK İFADE ZAPTI**

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı
Yer -Tarih - Saat :

İfadeyi Verenin Adı ve Soyadı :

Görevli Olduğu Yer :

Kimlik Bilgileri

Baba Adı :

Anne Adı : Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon no :

Olayın tarafları ile aranızda akrabalık bağı veya husumet bulunmakta mıdır?

Bildiklerinizi dosdoğru söyleyeceğinize namus ve vicdanınız üzerine yemin eder misiniz?

Soruşturma konusu hakkında bilgi verilerek tanıklıktan çekilme hakkının bulunduğu hatırlatıldı.
(Yemin etmekten kaçınırsa tutanağa geçirilir.)

SORULDU :

CEVABEN :

SORULDU :

CEVABEN :

SORULDU : Başka eklemek istediği bir husus olup olmadığı soruldu.

CEVABEN :

İfadesi okutularak, söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine birlikte imzalandı.

İfadeyi Alan Zabıt Katibi İfade Sahibi

(Tanıklıktan çekilirse tutanağa geçirilir)

ÖRNEK 6 **ŞİKAYETÇİ İFADE ZAPTI**

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı
Yer -Tarih - Saat :

İfadeyi Verenin Adı ve Soyadı :

Görevli olduğu Yer :

Kimlik Bilgileri

Baba Adı :

Anne Adı : Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon no :

SORULDU : Başka eklemek istediği bir husus olup olmadığı soruldu.
CEVABEN :

İfadesi okutularak, söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine birlikte imzalandı.

İfadeyi Alan Zabıt Katibi İfade Sahibi

ÖRNEK 7 **ŞÜPHELİ İFADE ZAPTI**

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İsnat Edilen Suç :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı
Yer -Tarih - Saat :

İfadeyi Verenin Adı ve Soyadı :

Görevli Olduğu Yer :

Kadro Unvanı ve Yaptığı Görev :

Kimlik Bilgileri

Baba Adı :

Anne Adı :

Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon no :

Hangi Sendikaya üyesiniz :

Soruşturma konusu; özellikle iddialar zapta geçirilmelidir. Susma hakkının bulunduğu ve/veya avukat bulundurabileceği hatırlatıldı.

SORULDU :

CEVABEN :

SORULDU : Başka eklemek istediği bir husus olup olmadığı soruldu.

CEVABEN :

İfadesi okutularak, söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine birlikte imzalandı.

İfadeyi Alan Zabıt Katibi İfade Sahibi

(Şüpheli imzadan kaçınırsa tutanağa geçirilir.)

(Avukat hazır bulunduğu takdirde imzası alınır)

SORUŞTURMACIYA EK SÜRE VERİLMESİ ÖRNEK YAZISI

Sayın ……..

İlgi : a) ….. tarih, …. Sayılı yazımız.

b) …. tarihli ek süre talebiniz

……. nedeniyle …….. hakkında ilgi (a) yazımız gereğince başlatılan ve tarafınızca yürütülen disiplin soruşturmasının tamamlanabilmesi için ilgi (b) talebiniz incelenmiş olup, 2547 sayılı Kanunun 53/A maddesinin (l) fıkrası uyarınca **2 ay ek süre verilmesi** *Rektörlüğümüzce/Dekanlığımızca/Müdürlüğümüzce* uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Rektör /Dekan/Müdür

ÖRNEK 8 **SORUŞTURMA RAPORU**

DİSİPLİN SORUŞTURMASI RAPORU

Soruşturmayı Yapan

Soruşturma Emrini Veren :

Makam-Tarih ve Sayısı :

Soruşturmaya Baş.Tarih :

Soruşturmanın Bit.Tarihi :

Ek Sürenin Onayı ve Süresi :

Soruşturulanların Kimliği :

Suçun İşlendiği Yer ve Tarihi :

Soruşturmanın konusu :

İsnat edilen suçlar :

Soruşturmanın Safhaları : ***Başka birim ve kurumlardan belge ve bilgi istenilmişse, yazıların tarihleri/konuları, ifade vermek üzere yapılan davetler sırası ile kaydedilir.***

Deliller : ***Başka birim ve kurumlardan temin edilen belgeler ile ifadeye davet edilen şüpheli, tanık ve diğer kişilerin ifade zabıtlarının tarihleri sırası ile kaydedilir.***

Açıklamalar : **Alınan ifadeler özetlenir**

Değerlendirme : ***Eylemin sabitliği ve ihmal, kasıt, kusurun varlığı değerlendirilir.***

SONUÇ : ***Cezaya ilişkin öneriler 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun 53/b maddesinde belirtilen fiillere karşılık gelen disiplin cezaları önerilmek suretiyle teklif yapılması gerekmektedir.***

Raporun bütün sayfaları, soruşturmacılar tarafından imzalanır.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA

CEZA SORUŞTURMALARI

CEZA SORUŞTURMALARINA İLİŞKİN İŞLEMLERİN YÜRÜTÜLMESİNE ESAS OLAN MEVZUAT

1- Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerini ifa eden kamu görevlilerinin, görevleri sebebiyle işledikleri; Türk Ceza Kanunu uyarınca suç sayılan fiillerinden dolayı yargılanabilmeleri yetkili kılınmış mercilerin izinlerine tabidir.

Bu mercilerin tespiti ve izlenecek usul ise **4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun** ile düzenlenmiştir. Ancak; sözü edilen Kanunun 2. maddesinin 2. ve 3. fıkrasında bazı istisnalar getirilmiştir. Bu istisnalar:

a) Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olan kişilere bu kanunların hükümleri uygulanır.

b) Suçun niteliği yönünden, kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler uygulanır.

c) Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir.

2- Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurları açısından **2547 Sayılı Yasanın 53/c maddesi** ile "özel soruşturma ve kovuşturma usulü getirilmiştir. Yukarıda ki 1. Maddede belirtilen istisna gereğince ilgili kişiler hakkında 2547 Sayılı Yasanın 53/c maddesi uygulanır.

3- Ancak **bu kanunda yer almamış hususlarda** 02.12.1999 tarih, 23896 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren **4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun** uygulanır.

Belirtilmesi gereken bir konu; sözü edilen 53.maddenin (c) fıkrasında belirtildiği üzere, yetkili makamlarca ceza soruşturması açmadan önce, açmaya gerek olup olmadığı yönünden bir inceleme başlatılabileceği ve inceleme sonucunda iddiaların somut ve delile dayalı olduğunun tespit edilmesiyle soruşturma açılmasına karar verilebileceği hususudur.

İhbar ve şikayetler üzerine yürütülecek olan ceza soruşturmalarında usul yönünden izlenecek yola ilişkin her iki kanunun maddeleri aşağıda açıklanmaktadır.

4483 sayılı Kanunun 1.maddesi;

Bu Kanunun amacı, **memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı** yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

4483 sayılı Kanunun 2.maddesi uyarınca;

Bu Kanun, Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden **memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.**

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

İHBAR veya ŞİKÂYETİN ALINMASI

İNCELEME ile ÖN İNCELEME arasındaki fark:

4483 sayılı Kanunun 4.maddesi uyarınca;

a) Cumhuriyet başsavcıları, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir **ihbar veya şikayet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde** ivedilikle toplanması gerekli ve kaybolma ihtimali bulunan **delilleri tespitten başka hiçbir işlem yapmayarak** ve hakkında ihbar veya şikayette bulunulan **memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesine başvurmaksızın evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler**.

b) **Diğer makam ve memurlar ile kamu görevlileri de,** bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini ihbar, şikayet, bilgi, belge veya bulgulara dayanarak öğrendiklerinde **durumu izin vermeye yetkili merciye iletirler**.

c) Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında **yapılacak ihbar ve şikâyetlerin;**

- Soyut ve genel nitelikte olmaması,
- İhbar veya şikâyetlerde kişi veya olay belirtilmesi,
- İddiaların ciddî bulgu ve belgelere dayanması,
- İhbar veya şikâyet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması zorunludur.

(c) fıkrasındaki şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler Cumhuriyet başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikâyette bulunana bildirilir. Ancak **iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgâh adresinin doğruluğu şartı aranmaz.** Başsavcılar ve yetkili merciler ihbarcı veya şikâyetçinin kimlik bilgilerini gizli tutmak zorundadır.

2547 Sayılı Yasanın 53/c maddesi:

"Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi ya da doğrudan soruşturma başlatılması hâlinde aşağıdaki hükümler uygulanır:" demektedir.

- *İlgili madde de geçen; " … İşledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi… " ifadesi, 09.12.2016 tarih, 29913 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6764 sayılı Kanunun 26. Maddesi ile eklenmiştir.*

Bu düzenlemeye göre Türk Ceza Kanunu uyarınca bir suçun var olduğuna dair yapılan ihbar ve şikâyetler üzerine yapılan işlemler;

- **İnceleme;** ilgili maddede belirtilen ve ilk soruşturma (ceza soruşturması) açmadan önce; ilk soruşturmayı açmaya gerek olup olmadığı tespit etmek için yapılan araştırmadır.

2547 sayılı Kanunun 53-c Maddesi uyarınca iddialar ile ilgili olarak yapılan "inceleme" sonucunda verilen "işleme koymama" kararı; "ceza soruşturması/ön inceleme açılmaması" anlamına gelir. İnceleme sonucunda hazırlanan raporda işleme koymama kanaatinin gerekçeleri belirtilmek zorundadır.

- *İhbar mektuplarında ileri sürülen iddiaların belli bir olaya, belge ve bulguya dayandırılması, olaya karışan kişilerin ad-soyadları ile birlikte belirtilmesi durumunda, şikâyetçinin isminin veya adresinin bulunmadığına bakılmaksızın ihbar üzerine işlem yapılır.*

İhbar veya şikayeti "işleme koymama kararı":

2547/53-c Maddesi uyarınca iddialar ile ilgili olarak yapılan "inceleme" sonucunda verilen "işleme koymama" kararı; "ceza soruşturması/ön inceleme açılmaması" anlamına gelir. İnceleme sonucunda hazırlanan raporda işleme koymama kanaatinin gerekçeleri belirtilmek zorundadır.

Yükseköğretim Kurumlarında uygulanan 2547 sayılı Kanunun 53/c-1 maddesinde belirtilen "**İlk Soruşturma"nın** (ceza soruşturması), 4483 sayılı Kanunun 5.maddesindeki karşılığı "Ön İnceleme" dir.

Yükseköğretim Kurumlarının personeli hakkında yapılan inceleme sonucunda Ceza Soruşturması (4483 sayılı Kanundaki karşılığı Ön İnceleme) açılması halinde bu soruşturmanın sonucunda, yetkili makamlarca "son soruşturma izni" (yargılama izni) verildiği ve kesinleştiği durumlarda ilgili Kanunun 53/c-4. maddesinde belirtilen Son Soruşturma/Kovuşturma suçun işlendiği yer adliye mahkemelerince yürütülecektir.

- *Burada bir kez daha belirtmek gerekir ki; Yükseköğretim Kurumları personeli hakkında yapılan ihbar ve şikâyetlerde TCK da suç olduğu belirtilen iddialarla ilgili olarak öncelikle 2547 sayılı Kanunun 53/c maddesi uygulanmakta olup, sözü edilen kanunda düzenleme bulunmayan; genel konularda 4483 sayılı Kanun uygulanacaktır.*

(Danıştay 2.Daire 26.06.2003 gün, E:2003/647, K:2003/1618)

(Danıştay 2.Daire 30.09.2003 gün, E:2003/750, K:2003/1936)

4483 sayılı Kanunun 4.Maddesi uyarınca "işleme koymama" sonucuna ulaşılabilmesi için ihbar ve şikâyetlerin somut ve özel nitelikte olup olmadığının, kişi/olay belirtilip belirtilmediğinin, Ön İnceleme/Ceza Soruşturması başlatılmadan önce yapılacak bir "inceleme" ile tespiti uygun olacaktır.

(Danıştay 2.Daire 13.05.2004 gün, E:2004/332, K:2004/442)

- ***İntihal suçu ile ilgili olarak**; 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71. Maddesi 3. Bendinde "… bir eserden kaynak göstermeksizin iktibasta bulunan kişinin altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılacağı…." belirtilmiştir.*

  *Ancak anılan kanunun 75. Maddesi uyarınca; yanlış veya yetersiz biçimde kaynak gösterilmesi eylemi nedeniyle kamu davası açılabilmesi için bu eylemden zarar gören **"eser sahibi ile üyesi oldukları meslek birliklerinin" şikâyetinin bulunması zorunludur**. Belirtilen ilgililerin şikâyeti bulunmadığı hallerde ceza soruşturması / ön inceleme açılamamaktadır.*

(Danıştay 1. Daire 04.11.2009 gün, E:2009/1352 K:2009/1493)

(Danıştay 1.Daire 20.02.2008 gün, E:2008/91, K:2008/223)

- ***Adli Bilirkişilik görevinden doğan suçlar ile ilgili olarak;** 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 161. maddesinin 5. fıkrasında "Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenilen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk amir ve memurları hakkında **Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır**" denildiğinden, söz konusu suçlar 2547 sayılı Yasanın 53/c maddesi kapsamında bulunmamakta ve Yükseköğretim Kurumları tarafından ceza soruşturması yapılmamaktadır.*

(Danıştay 1.Daire 13.11.2007 gün, E:2007/1030, K:2007/1369)

4483 sayılı Kanunun 5.maddesi uyarınca;

a) İzin vermeye yetkili merci, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlediğini bizzat veya yukarıdaki maddede yazılı şekilde öğrendiğinde bu Kanundaki adı ile; bir **Ön İnceleme** (2547 sayılı Kanunun 53/c maddesindeki adı Ceza Soruşturması) başlatır.

b) Cumhuriyet Başsavcılıkları ile izin vermeye yetkili merciler ihbar ve şikâyetler konusunda daha önce sonuçlandırılmış bir Ön İnceleme (Ceza Soruşturması) bulunması halinde müracaatı işleme koymazlar. Ancak ihbar veya şikâyet eden kişilerin, konu ile ilgili olarak daha önceki Ön İncelemenin neticesini etkileyecek yeni belge sunması halinde müracaatı işleme koyabilirler.

c) Ön inceleme, izin vermeye yetkili merci tarafından bizzat yapılabileceği gibi, görevlendireceği bir veya birkaç denetim elemanı veya hakkında inceleme yapılanın üstü konumundaki memur ve kamu görevlilerinden biri veya birkaçı eliyle de yaptırılabilir. İnceleme yapacakların, izin vermeye yetkili merciin bulunduğu kamu kurum veya kuruluşunun içerisinden belirlenmesi esastır. İşin özelliğine göre bu merci, anılan incelemenin başka bir kamu kurum veya kuruluşun elemanlarıyla yaptırılmasını da ilgili kuruluştan isteyebilir. Bu isteğin yerine getirilmesi, ilgili kuruluşun takdirine bağlıdır. Yargı mensupları ile yargı kuruluşlarında çalışanlar ve askerler, başka mercilerin ön incelemelerinde görevlendirilemez.

d) Ön inceleme yürütmekle görevlendirilen kişiler birden fazla ise içlerinden biri başkan olarak belirlenir.

4483 sayılı Kanunun 6/a maddesi uyarınca;

Ön inceleme ile görevlendirilen kişi veya kişiler, bakanlık müfettişleri ile kendilerini görevlendiren merciin bütün yetkilerini haiz olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Ceza Muhakemeleri Kanununa göre işlem yapabilirler; hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesini de almak suretiyle yetkileri dahilinde bulunan gerekli bilgi ve belgeleri toplayıp, görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek durumu izin vermeye yetkili mercie sunarlar. Ön inceleme birden çok kişi tarafından yapılmışsa, farklı görüşler raporda gerekçeleriyle ayrı ayrı belirtilir.

4483 sayılı Kanunun 6/a maddesi uyarınca;

Yetkili merci bu rapor üzerine son soruşturma izni (yargılama izni) verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu **kararlarda gerekçe gösterilmesi zorunludur**.

4483 sayılı Kanunun 9. Maddesinin 1.fıkrası uyarınca;

Yetkili merci, soruşturma izni verilmesine veya **verilmemesine ilişkin kararını Cumhuriyet Başsavcılığına, hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisine ve varsa şikayetciye bildirir**.

4483 sayılı Kanunun 9. Maddesinin 2.fıkrası uyarınca;

Soruşturma izni verilmesine ilişkin karara karşı hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisi; soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı ise Cumhuriyet Başsavcılığı veya şikayetci, izin vermeye yetkili merciler tarafından verilen **işleme koymama kararına karşı da şikâyetçi itiraz yoluna gidebilir.** İtiraz süresi, yetkili merciin kararının tebliğinden itibaren on gündür.

- ***20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle,*** *bu fıkranın birinci cümlesine "Cumhuriyet Başsavcılığı veya şikâyetci" ibaresinden sonra gelmek üzere; " izin vermeye yetkili merciler tarafından verilen işleme koymama kararına karşı da şikâyetçi" ibaresi* ***eklenmiştir.***

2547 Sayılı Yasanın 53/c-1. maddesi:

İLK SORUŞTURMA

Yükseköğretim Kurulu Başkanı için, kendisinin katılmadığı, Milli Eğitim Bakanının başkanlığındaki bir toplantıda, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır.

Öğretim elemanlarından soruşturmacı tayin edilmesi halinde, bunların, hakkında soruşturma yapılacak öğretim elemanının akademik unvanına veya daha üst akademik unvana sahip olmaları şarttır.

Soruşturmacı/Soruşturma Komisyonu Görevlendirme Yazısı Örnek 1

- *2547 sayılı Kanunda veya onun atıf yaptığı 4483 sayılı Kanunda soruşturmacı olarak görevlendirilenlerin yetkileri konusunda bir düzenleme yoktur. Ancak 4483 sayılı Kanunun 6. maddesinde soruşturma yapılması sırasında bu Kanunda açıklık bulunmayan hallerde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtildiğinden, soruşturmacıların yetkileri bu Kanuna göre belirlenecektir. Buna göre soruşturmacıların yetkileri şöyle sıralanabilir:*

- *Sanığı sorguya çekmek, sorguya gelmek istemeyenleri zorla getirtmek.*
- *Tanık çağırmak ve dinlemek.*
- *Bilirkişiye başvurmak.*
- *Keşif yaptırmak.*
- *Muayene ve otopsi yaptırmak.*
- *Zorla el koymak.*

- *Arama yapmak.*
- *Sanığın tutuklanmasını istemek.*

• *İlk soruşturmayı yürütmekle görevli olan kişi/kişiler, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun kamu davasının hazırlanmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcısının yapmakla yetkili olduğu işleri yapabilecek, sanığın lehine olanlar da dahil olmak üzere olayı aydınlatabilecek delilleri, bilgi ve belgeleri toplayacak, tanık ve sanık ifadelerin alacak, gerektiğinde keşif yapacak ve bilirkişi incelemesi yapabilecektir.*

(Danıştay 1.Daire 31.12.2010 gün, E:2000/29, K:2000/59)

• *Ceza yargılamasında kişi ve fiil olmak üzere iki temel unsur söz konusudur. Soruşturmayı yürütmekle görevlendirilenler tarafından öncelikle suç oluşturduğu iddia olunan olayın kimler tarafından gerçekleştirildiği, ikinci olarak da bu kişilerin hangi fiili işledikleri belirlenmelidir.*

(Danıştay 1.Daire 31.12.2010 gün, E:2000/29, K:2000/59)

• ***Soruşturma sırasında dikkat edilmesi gereken hususlardan biri; savunma yapmak durumunda olan şüpheli/şüphelilerden "bildiğini dosdoğru söyleyeceğine namusu ve vicdanı üzerine" yemin etmesinin istenilmemesidir****. Yeminin şekli Ceza Muhakemesi Kanununun 55. Maddesinde belirlenmiştir. Tanık sıfatı ile ifadesi alınanlara bu şekilde yemin etmesi teklif edilir. Yemin etmeyi kabul etmezse tutanağa geçirilir.*

Tanığın ifade vermek üzere davet edilmesine ilişkin yazı Örnek 2

Şikayetcinin ifade vermek üzere davet edilmesine ilişkin yazı Örnek 3

Şüphelinin ifade vermek üzere davet edilmesine ilişkin yazı Örnek 4

Tanık İfade Zaptı Örnek 5

Şikayetci İfade Zaptı Örnek 6

Şüpheli İfade Zaptı Örnek 7

Fezleke/Ön İnceleme Raporu Örnek 8

YETKİLİ KURULLAR

YETKİLİ KURULLARIN OLUŞMASI

4483 sayılı Kanunun 7. maddesi uyarınca;

Yetkili merci, soruşturma izni konusundaki kararını suçun 5 inci maddenin birinci fıkrasına göre öğrenilmesinden itibaren ön inceleme dahil **en geç otuz gün içinde** verir. Bu süre, zorunlu hallerde **onbeş günü geçmemek üzere bir defa uzatılabilir.**

Yetkili merci, herhalde yukarıdaki fıkrada belirtilen süreler içinde memur veya diğer kamu görevlisi hakkında soruşturma izni verilmesi veya verilmemesi konusunda karar vermek zorundadır.

- *Ancak Ceza soruşturmalarında; yargılamaya ilişkin kararın verilmesi yönünden getirilen 30 günlük sürenin, olayın öğrenildiği tarihten itibaren başladığı ve bu süre içinde soruşturmanın tamamlanarak, yetkili kurulunda karar vermesi gerektiği dikkate alınacak olursa, işleyiş açısından çoğu zaman bunun gerçekleşmesi mümkün olmamaktadır. Ancak bu sürenin geçirilmesi halinde de izin vermeye yetkili merciin, yargılama izninin verildiği veya verilmediğine ilişkin karar almak zorunda; öngörülen süre içinde işi sonuçlandırmayarak kasten sürüncemede bırakan merciin ise cezai sorumluluğu bulunduğu hususunda Danıştay 1. Daire Başkanlığının kararı bulunmaktadır.*

(Danıştay 1.Daire 31.12.2010 gün, E:2000/29, K:2000/59)

2547 sayılı Kanunun 53/c-2. maddesi uyarınca; SON

SORUŞTURMANIN AÇILIP AÇILMAMASINA;

a) Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştay 1. Dairesi,

b) Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri hakkında, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek üç kişilik kurul,

c) Üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında, rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarından oluşacak üç kişilik kurul,

d) Öğretim elemanları, fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterleri hakkında üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik kurul,

e) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında, mahal itibariyle yetkili il idare kurulu karar verir.

f) Yükseköğretim Kurulu ile üniversite yönetim kurullarınca oluşturulacak kurullarda görevlendirilecek asıl ve yedek üyeler bir yıl için seçilirler. Süresi sona erenlerin tekrar seçilmeleri mümkündür.

2547 sayılı Kanunun 53/c-3. maddesi uyarınca;

Son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar üye tamsayısı ile toplanır. Kurullara ilk soruşturmayı yapmış olan üyeler ile haklarında karar verilecek üyeler katılamazlar. Noksanlar yedek üyelerle tamamlanır.

Diğer hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükümleri uygulanır.

- *İlgili madde gereğince Yetkili Kurulun karar usulü:*

- *Her üye oyunu kabul veya ret yoluyla verir.*
- *Çekimser oy kullanılamaz.*
- *Toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarıdan fazlasıdır.*
- *Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.*

YETKİLİ KURUL KARARI

4483 sayılı Kanunun 8. maddesi uyarınca;

Soruşturma izni, şikâyet, ihbar veya iddia konusu olaylar ile bunlara bağlı olarak ileride soruşturma sırasında ortaya çıkabilecek konuları kapsar.

Soruşturma sırasında izin verilen olay ve konudan tamamen ayrı veya farklı bir suç olarak nitelendirilebilecek bir fiil ortaya çıktığında, yeniden izin alınması zorunludur.

Suçun hukuki niteliğinin değişmesi, yeniden izin alınmasını gerektirmez.

- *Yetkili Kurul/Son Soruşturma Kurulu, raporu inceleyerek soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine karar verecektir. Merciin bu konuda bir takdir yetkisi yoktur. Memur veya kamu görevlisinin üzerine atılan suçu işlediğine dair yeterli delilin bulunması halinde yargılama izni verecek, aksi halde vermeyecektir. Bu kararların gerekçeli olmasının; itiraz edildiklerinde denetimlerinin sağlanması yönünden yarar bulunmaktadır.*

- *Soruşturma sırasında şüphelinin ölmesi, af çıkması, zamanaşımının dolması gibi durumlar gerçekleşirse "yargılama izni verilmemesine" karar verilmelidir.*

(Danıştay 1.Daire 31.12.2010 gün, E:2000/29, K:2000/59)

- *Bir memur hakkında Yetkili Kurulca verilen ve kamu davasının açılmasına esas olan "lüzumu muhakeme"; yargılamanın gerekliliğine ilişkin kararlar "iddianame " niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla CMUK' nun 163. maddesine göre yetkili kurullarca verilecek kararlarda; sanığın adı, soyadı, suçu işlediği sıradaki memuriyet unvanı ve görevi, sanıklar hakkında cezai kovuşturma yapılmasını gerektiren suç konusu eylemin neden ibaret olduğu, hangi tarihte işlendiği, isnat edilen suç, verilen kararın gerekçesi, verilen kararın oy birliği ile mi yoksa oy çokluğu ile mi verildiği, deliller ve bu delillere göre suça uygulanacak kanun maddesi ve yargılamanın yapılacağı mahkeme gösterilir.*

(Danıştay 2.Daire 10.10.2002 gün, E:2001/1032, K:2002/3415)

- *Lüzumu muhakeme kararları sanık memura bizzat tebliğ edilir. Memurun bulunamaması durumunda, 7201 sayılı Tebligat Kanununda belirtilen ilanen tebliğ yolu ile tebligat yapılır.*

YETKİLİ KURULUN KARARINA İTİRAZ

4483 sayılı Kanunun 9. maddesi uyarınca;

Yetkili merci, soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine ilişkin kararını Cumhuriyet başsavcılığına, **hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisine ve varsa şikâyetçiye bildirir**.

- Soruşturma **izni verilmesine** ilişkin karara karşı **hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisi**;

- Soruşturma **izni verilmemesine** ilişkin karara karşı ise **Cumhuriyet başsavcılığı veya şikâyetçi itiraz yoluna gidebilir.**

İtiraz süresi, yetkili merciin kararının tebliğinden itibaren on gündür.

İtiraza, 3 üncü maddenin (e), (f), (g) (Cumhurbaşkanınca verilen izin hariç) ve (h) bentlerinde sayılanlar için Danıştay İkinci Dairesi, diğerleri için yetkili merciin yargı çevresinde bulunduğu bölge idare mahkemesi bakar.

İtirazlar, öncelikle incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. Verilen kararlar kesindir.

2547 sayılı Kanunun 53/c-4. maddesi uyarınca;

Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştay 1. Dairesince verilen lüzum-u muhakeme kararına itiraz ile men-i muhakeme kararlarının kendiliğinden incelenmesi Danıştay'ın İdari İşler Kuruluna aittir.

Diğer kurullarca verilen lüzum-u muhakeme kararına ilgililerce yapılacak itiraz ile men-i muhakeme kararları kendiliğinden Danıştay 1. Dairesince incelenerek karara bağlanır.

Lüzum-u muhakemesi kesinleşen Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyelerinin yargılanması Yargıtay ilgili ceza dairesine, temyiz incelemesi Ceza Genel Kuruluna, diğer görevlilerin yargılanmaları suçun işlendiği yer adliye mahkemelerine aittir.

- *Lüzum-u muhakeme (yargılama) kararlarından;*

  - *Yükseköğretim Kurulu üyelerinden oluşan Yetkili Kurul tarafından üniversite rektörleri ve rektör yardımcıları hakkında verilen kararlara karşı,*

  - *Rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarından oluşan üç kişilik Yetkili Kurul tarafından üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim*

kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında verilen kararlara karşı,

- *Üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulan üç kişilik Yetkili Kurul tarafından öğretim elemanları, fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterleri hakkında verilen kararlara karşı,*

- *İl idare kurulları tarafından üniversitelerde görevli bulunan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında verilen kararlara karşı itirazlar Danıştay 1. Dairesince incelenerek karara bağlanır.*

- *Men-i muhakeme (yargılamaya yer olmadığına) ilişkin kararlar; itiraz edilmese dahi Danıştay 1. Dairesince kendiliğinden incelenerek karara bağlanır.*

- *Danıştay 1. Dairesince verilen kararlar kesindir.*

İŞTİRAK HALİNDE İŞLENEN SUÇLAR

4483 sayılı Kanunun 10. maddesi uyarınca;

Bu Kanun kapsamındaki suçların iştirak halinde işlenmesi durumunda memur olmayan, memur olanla; **ast memur, üst memurla aynı mahkemede yargılanır.**

2547 sayılı Kanunun 53/c-5. maddesi uyarınca;

Değişik statüdeki kişilerin birlikte suç işlemeleri halinde soruşturma usulü ve yetkili yargılama mercii **görev itibariyle üst dereceliye göre tayin olunur.**

SORUŞTURMA USULÜ AÇISINDAN İSTİSNAİ SUÇLAR

2547 sayılı Kanunun 53/c-6. maddesi uyarınca;

Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve rektörler hakkında 19.04.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilecektir.

3628 sayılı Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı uhdesindeki memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.

2547 sayılı Kanunun 53/c-7. maddesi uyarınca;

- İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar,

- Öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükun, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile

- Ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıda yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar.

2547 sayılı Kanunun 53/c-8. maddesi uyarınca;

Bu kanunda yer almamış hususlarda 02.12.1999 tarih, 23896 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren **4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun** uygulanır.

DİĞER HUSUSLAR

4483 sayılı Kanunun 12. maddesi uyarınca;

Hazırlık soruşturması genel hükümlere göre yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılır. Ancak Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, müsteşarlar ve valiler ile ilgili olarak yapılacak olan hazırlık soruşturması Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı veya Başsavcı vekili, kaymakamlar ile ilgili hazırlık soruşturması ise il Cumhuriyet başsavcısı veya başsavcı vekili tarafından yapılır.

Hazırlık soruşturması sırasında hâkim kararı alınmasını gerektiren hususlarda; Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, müsteşarlar ve valiler için Yargıtay'ın ilgili ceza dairesine, kaymakamlar için il asliye ceza mahkemesine, diğerleri için ise genel hükümlere göre yetkili ve görevli sulh ceza hâkimine başvurulur.

4483 sayılı Kanunun 13. maddesi uyarınca;

Davaya bakmaya yetkili ve görevli mahkeme, genel hükümlere göre yetkili ve görevli mahkemedir. Ancak Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi

Genel Sekreteri, müsteşarlar ve valiler için yetkili ve görevli mahkeme Yargıtay'ın ilgili ceza dairesi, kaymakamlar için ise il ağır ceza mahkemesidir.

- *4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun maddelerinin uygulanması hakkında aşağıda belirtilen karar ile açıklık getirilmiştir.*

(Danıştay 1.Daire 31.12.2010 gün, E:2000/29, K:2000/59)

Ceza Soruşturmalarına İlişkin İşlemlere Ait İş Akış Şeması

BİRİM ADI: PERSONEL DAIRE BAŞKANLIĞI
FAALİYET/SÜREÇ: CEZA SORUŞTURMALARI İŞ AKIŞ ŞEMASI

Başlangıç/Bitiş | İşlem | Bağlayıcı | Karar

İş akışları çizilirken yukarıda belirtilen şekilleri kullanınız.

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
Ceza soruşturmaları İşlemlerinin Başlatılması	-Genel Sekreterlik -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Şikâyet /İhbar Dilekçesi -Görevsizlik Kararı vd.
Cumhuriyet Başsavcılığının Görevsizlik Kararının İdareye İntikal etmesi veya Atamaya Yetkili Amir veya Disiplin Amirinin Türk Ceza Kanununa aykırı durumdan haberdar olması	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Emri yazısı
2547 Sayılı Kanunun 53/C-2 fıkrası uyarınca Disiplin Amiri tarafından Ceza soruşturması başlatılması ve Soruşturmacı /Soruşturma Komisyonu Görevlendirilmesi	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Soruşturmacı / Soruşturmacılar -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Dosyası -Soruşturma Raporu
Soruşturmacı /Soruşturma Komisyonu tarafından hazırlanan Fezleke ve dosyanın idareye intikal etmesi	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı	-Soruşturma Dosyası -Soruşturma Raporu
2547 Sayılı Kanunun 53/C-2 fıkrası uyarınca soruşturma dosyasının ilgili Son Soruşturma Komisyonuna Sevki	-Rektörlük Makamı -Genel Sekreterlik -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Soruşturma Raporu -Soruşturma Raporu

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
2547 Sayılı Kanunun 53/C-2 fıkrası uyarınca soruşturma dosyasının ilgili Son Soruşturma Komisyonuna Sevki	-Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü -Personel Daire Başkanlığı -Genel Sekreterlik -Rektörlük Makamı	-Karar
2547 Sayılı Kanunun 53/C-2-e maddesi uyarınca İstanbul Valiliği İl İdare Kurulu Kararının Rektörlüğe İntikali	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme Yazısı -Tutanak -İtiraz Dilekçesi
Son Soruşturma Kurulun Kararının şüpheli / şüpheliler ve şikâyetçi /şikâyetçilere önerilen cezanın tebliğ edilmesi itiraz var ise itiraz dilekçesinin alınması	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme Yazısı -Tutanak -İtiraz Dilekçesi
Tebliğ Tutanakları ve dosyanın Danıştay 1.Daire Başkanlığına gönderilmesi	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı
Danıştay 1.Daire Başkanlığının Kararının idareye İntikal etmesi	-Rektörlük Makamı -Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Bilgilendirme yazısı

İŞ AKIŞI	SORUMLULAR	DOKÜMAN
İlgili defter, program ve sistemler üzerindeki kayıtların yapılarak dosyanın kapatılması ↓ Ceza Soruşturmaları İş Akış sürecinin sonlandırılması **BİTİŞ**	-Personel Daire Başkanlığı -Disiplin İşlemleri Şube Müdürlüğü	-Kayıt Mevzuat: 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4483 Sayılı Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL	ONAYLAYAN
BİRİM DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	BİRİM KALİTE TEMSİLCİSİ	KALİTE KOORDİNATÖRÜ

C- ÖRNEK BELGELER

ÖRNEK 1

SORUŞTURMACI/KOMİSYON GÖREVLENDİRME YAZISI

Sayın ……..

Soruşturma Komisyonu Başkanı

Sayın ……

Soruşturma Komisyonu Üyesi

Sayın ……

Soruşturma Komisyonu Üyesi

(Eylem veya iddianın ne olduğu belirtilir) nedeniyle, **(soruşturma açılan kişi/kişilerin unvan ve isimleri belirtilir. Şüpheli belli değilse "tespit edilecek sorumlular" denilir.) (Şikayet/ihbara dair alınan belge/dilekçe/Görevsizlik Kararının tarih ve sayısı belirtilerek)** gereğince adı geçen /adı geçenler /tespit edilecek sorumlular hakkında ceza soruşturması başlatılması ve söz konusu soruşturmayı yürütmek üzere aşağıda isimleri yazılı öğretim üyeleri ile birlikte soruşturmacı olarak görevlendirilmeniz uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve komisyonunuzca **(şüphelinin adı/soyadı veya "tespit edilecek sorumlular)** hakkında 2547 sayılı Yasanın 53/c maddesi uyarınca **ceza soruşturması** yapılarak, sonucunda düzenlenecek Fezleke ve dosyanın gönderilmesini rica ederim.

Rektör /Dekan/Müdür

SORUŞTURMA KOMİSYONU ÜYELERİ

ÖRNEK 2

TANIK İFADEYE DAVET YAZISI

Sayın (tanığın adı/soyadı)

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

Şüpheli/şüphelilerin Adı/Soyadı :

İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacılar:

Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Söz konusu ceza soruşturması kapsamında **tanık olarak** bilginize başvurulmak üzere aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanızı önemle rica ederim.

Soruşturmacı

Tarih :

Saat

: Yer

:

ÖRNEK 3

ŞİKAYETÇİ İFADEYE DAVET YAZISI

Sayın (şikayetçi/müşteki adı/soyadı)

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

Şüpheli/şüphelilerin Adı/Soyadı :

İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacılar:

Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Söz konusu ceza soruşturması kapsamında **şikayetçi/müşteki olarak** bilginize başvurulmak üzere aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanızı önemle rica ederim.

Soruşturmacı

Tarih :

Saat:

Yer :

ÖRNEK 4 **ŞÜPHELİ İFADEYE DAVET YAZISI**

(Tarih)

Sayın (şüphelinin adı/soyadı)

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Şikayetçinin adı ve soyadı :

İleri Sürülen İddialar : Somut olarak belirtilmeli

Görevlendirilen Soruşturmacılar :

Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

- Tarafınız ile ilgili olarak ileri sürülen iddialar nedeniyle hakkınızda açılan ve yürütmekle görevlendirildiğimiz … soruşturması (soruşturmanın disiplin/ceza soruşturmasından hangisi olduğu belirtilmeli) kapsamında ifadenizi vermek üzere **şüpheli olarak** aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanız gerektiği,

- Süresi içinde sözlü veya yazılı olarak ifade vermekten kaçındığınız takdirde, 2547 sayılı Kanunun 53.maddesi uyarınca dosyada mevcut bulunan deliller değerlendirilerek hakkınızda işlem tesis edileceği ve,

- Avukat bulundurabileceğiniz hususunda bilgilerinizi rica ederim.

Soruşturmacı

Tarih:
Saat:
Yer:

ÖRNEK 5 **TANIK İFADE ZAPTI**

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı
Yer -Tarih - Saat :

İfadeyi Verenin Adı ve Soyadı :

Görevli Olduğu Birim ve Kadro Ünvanı:

Kimlik Bilgileri

Baba Adı :

Anne Adı : Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon no :

Olayın tarafları ile aranızda akrabalık bağı veya husumet bulunmakta mıdır?

Ceza Muhakemesi Kanununun 55. Maddesi uyarınca "Bildiklerinizi dosdoğru söyleyeceğinize namus ve vicdanınız üzerine" yemin eder misiniz?

(Yemin etmekten kaçınırsa tutanağa geçirilir.)

SORULDU :

CEVABEN :

Soruşturma konusu hakkında bilgi verilerek tanıklıktan çekilme hakkının bulunduğu hatırlatıldı.

SORULDU :

CEVABEN :

SORULDU : Başka eklemek istediği bir husus olup olmadığı soruldu.

CEVABEN :

İfadesi okutularak, söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine birlikte imzalandı.

İfadeyi Alan Zabıt Katibi İfade Sahibi

(Tanıklıktan çekilirse tutanağa geçirilir)

ÖRNEK 6

ŞİKAYETÇİ İFADE ZAPTI

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı
Yer -Tarih - Saat :

İfadeyi Verenin Adı ve Soyadı :

Görevli Olduğu Birim ve Kadro Ünvanı:

Kimlik Bilgileri

Baba Adı :

Anne Adı : Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon no :

SORULDU :

CEVABEN :

Soruşturma konusu hakkında bilgi verilerek tanıklıktan çekilme hakkının bulunduğu hatırlatıldı.

SORULDU **:**

CEVABEN **:**

SORULDU : Başka eklemek istediği bir husus olup olmadığı soruldu.

CEVABEN :

İfadesi okutularak, söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine birlikte imzalandı.

İfadeyi Alan Zabıt Katibi İfade Sahibi

(Şikayetinden vazgeçerse tutanağa geçirilir)

ÖRNEK 7

ŞÜPHELİ İFADE ZAPTI

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İsnat Edilen Suç :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı
Yer -Tarih - Saat :

İfadeyi Verenin Adı ve Soyadı :

Görevli Olduğu Yer :

Kadro Unvanı ve Yaptığı Görev :

Kimlik Bilgileri

Baba Adı :

Anne Adı : Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon no :

Soruşturma konusu; özellikle iddialar zapta geçirilmelidir. Susma hakkının bulunduğu ve/veya avukat bulundurabileceği hatırlatıldı.

SORULDU :

CEVABEN :

SORULDU : Başka eklemek istediği bir husus olup olmadığı soruldu.

CEVABEN :

İfadesi okutularak, söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine birlikte imzalandı.

İfadeyi Alan Zabıt Katibi İfade Sahibi

(Şüpheli imzadan kaçınırsa tutanağa geçirilir.)

(Avukat hazır bulunduğu takdirde imzası alınır)

ÖRNEK 8

ÖN İNCELEME RAPORU/FEZLEKE

Soruşturmayı Yapan:

Soruşturma Emrini Veren :

Makam-Tarih ve Sayısı :

Soruşturmaya Baş.Tarih :

Soruşturmanın Bit.Tarihi :

Ek Sürenin Onayı ve Süresi :

Soruşturulanların Kimliği :

Suçun İşlendiği Yer ve Tarihi:
Soruşturmanın Konusu :

İsnat edilen suçlar :

Soruşturmanın Safhaları : **Başka birim ve kurumlardan belge ve bilgi istenilmişse, yazıların tarihleri/konuları, ifade vermek üzere yapılan davetler sırası ile kaydedilir.**

Deliller : **Başka birim ve kurumlardan temin edilen belgeler ile ifadeye davet edilen şüpheli, tanık ve diğer kişilerin ifade zabıtlarının tarihleri sırası ile kaydedilir.**

Açıklama : **Alınan ifadeler; anlamı bozulmayacak şekilde özetlenir**

Değerlendirme : **Eylemin sabitliği ve ihmal, kasıt, kusurun varlığı değerlendirilir.**

SONUÇ : Son Soruşturma açılmasının gerekip gerekmediğine ilişkin öneriler; tüm şüphelilerin ad ve soyadları belirtilerek; her birinin olay ile ilintileri belirtilerek getirilir.

Raporun bütün sayfaları, soruşturmacı/soruşturmacılar tarafından imzalanır.